

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: MEDINT  
Sagsbeh.: DEPIKR  
Koordineret med: FOPS  
Sagsnr.: 2005766  
Dok. nr.: 1206611  
Dato: 13-05-2020

## TALEPAPIR

Det talte ord gælder

Torsdag d. 14. maj kl. 15-16, Sundheds- og Ældreudvalget, Landstingssalen

Samrådsspørgsmål BB

Hvad kan ministeren oplyse om regeringens hidtidige og fremadrettede test-strategier?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF), Per Larsen (KF), Martin Geertsen (V), Ellen Trane Nørby (V) og Jane Heitmann (V).

[Indledning]

Tak for spørgsmålet.

Lige nu ligger Danmark i top i forhold til, hvor mange der testes – vi ligger aktuelt nr. 14 i verden ifølge hjemmesiden world-o-meter. Vi har testet mere end 357.000 personer, 357.986 pr. 14. maj, og vi har udført i alt 416.835 prøver. Vi er dermed et af de lande, der har testet suverænt flest i forhold til indbyggertallet, en af dem der ligger suverænt i toppen. Jeg er klar over, det er forhold, som oppositionen prøver at negligere, vi ligger helt i top globalt. Og vi udvider med flere målgrupper som led i indsatsen for at sørge for en sikker genåbning af det danske samfund.

Det har været en rejse i ukendt land at nå hertil, og det er måske det, som samrådsspørgeren også dykker ned i i sin motivation for samrådsspørgsmålet – og det vil jeg også vende tilbage til i min besvarelse. Jeg kommer direkte fra at have besøgt et af teltene i TestCenter Danmark i går aftes, og tidligt i morges besøgte mikrobiologer på Odense Universitetshospital, som gør en kæmpe indsats, en kæmpe indsats, og som havde bygget op på kort, kort tid denne her store, store indsats, som man gør i hele Danmark, og som har placeret os nu i den absolutte verdenstop, fra et tidspunkt, hvor vi ikke kendte sygdommen, hvor vi har været enormt udfordrede ligesom nærmest alle andre lande på kapacitet, på at skulle efteruddanne medarbejdere med mere. Derfor vil jeg, på trods af humøret fra Venstre, tillade mig at sige tak til vores medarbejdere, men også at glæde mig over det meget, der er nået. Kæmpe respekt for medarbejdere, for vores regioner, kæmpe respekt for de private virksomheder som har helt konkret, helt kontant, og helt konkret hjulpet til at få bygget vores testkapacitet op til det sted, hvor vi er nu.

COVID-19 er en helt ekstraordinær udfordring for vores land generelt, for sundhedsvæsenet i særdeleshed. Vi er kommet virkelig langt på få måneder.

Også i forhold til test er det sket ved, at danskerne har løftet i flok.

De tal, vi har nu, de er gode, men det er ikke planen, at vi skal blive på det her niveau, det skal ikke være nogen sovepude, at vi ligger flot netop nu. Vi skal følge udviklingen tæt, teste bredt og tilpasse håndteringen, når epidemien kalder på det.

[Fremadrettet strategi]

Og lige nu er vi som bekendt i en fase, hvor samfundet skal åbnes op igen, så hurtigt som muligt, men selvfølgelig uden at gå på kompromis med sundheden og sikkerheden. Og derfor spiller test en helt central rolle i håndteringen af COVID-19 også i den her fase. Det er faktisk særligt vigtigt, når aktiviteten i mange sektorer begynder igen. For det er bl.a. med udgangspunkt i test i stort omfang, at vi kan sikre borgernes tryghed i forbindelse med genåbningen. Vi kan sikre, at vi sætter ind og stopper smittekæder, at der ikke findes skjulte smittelommer i samfundet.

Målet med genåbningen af Danmark er, gradvist at genetablere aktiviteten, uden at sundhedsvæsnets kapacitet sættes under pres.

Som det er partierne bekendt, fordi alle partier er med i aftalen, så hviler genåbningsaftalen på fem elementer, herunder test i form af:

- En offensiv teststrategi med testning både i et sundhedsspor og et samfundsspor, smitteopsporing og isolation af smittede.

Og i tirsdags blev den teststrategi, som nævnt i aftalen fra torsdag og fredag i sidste uge, for det kommende kvartal så lanceret. Den skal understøtte, at smittetrykket holdes nede. Der skal ske en øget testning, og der skal følges op på smitte med effektiv kontaktopsporing og isolation af smittede. Det vil sige, de tre ben er: test – opsporing – isolation.

Den danske testkapacitet er oprustet betydeligt. Aktuelt er det regionernes kapacitet at kunne teste ca. 10.000 pr. dag. Det søges udvidet yderligere. Det er det såkaldte sundhedsspor.

Som supplement er der jo som bekendt iværksat en yderligere testindsats – det såkaldte TestCenter Danmark, hvor der er kapacitet til også 10.000 test pr. dag. Det er samfundssporet.

Kernen i **sundhedssporet** er test af personer, der har symptomer, med særligt fokus på dem med alvorlig sygdom, eller hvor der er risiko for smittespredning hos særligt sårbare grupper.

Personer, der er indlagt på hospitalerne med anden sygdom end COVID-19, bliver også testet i sundhedssporet, ligesom personale i sundhedssektoren, ældresektoren eller på området for socialt udsatte også testes i det spor i forbindelse med konstateret smitte på institutioner med mere.

I **samfundssporet** – de hvide telte - skal en række grupper af asymptomatiske personer testes. Den højst prioriterede målgruppe vil være personer, som har været i nær kontakt med personer, der er smittede. Men vi tester som bekendt også sundheds- og plejepersonale med daglig kontakt til risikogrupper. Vi kigger hele tiden på at udvide med nye grupper, fx pårørende til sårbare personer og vandrende arbejdstagere. Vi er også gået i gang med at teste et repræsentativt udsnit af befolkningen i stikprøve for at styrke overvågningen af epidemien generelt.

I begge spor arbejdes der samtidig med at afprøve og udbrede antistoftest.

Udviklingen bliver fulgt tæt. Senere vil regeringen fremlægge en teststrategi for efteråret.

[Bagudrettet billede]

Hvis vi kigger tilbage på forløbet fra sundhedsmyndighederne fik de første meldinger om udbruddet af corona, var vi i Danmark hurtige til overhovedet at kunne udføre test. "SARS-CoV-2" blev første gang påvist den 7. januar 2020, og den genetiske sekvens blev identificeret den 12. januar, og få dage efter, kunne vi teste patienter i det danske sundhedsvæsen på to hospitaler.

Vi har over tid bevæget os fra en inddæmningsstrategi med fokus på at håndtere, at smittede rejste ind i landet, til en afbødningsstrategi, der skal begrænse smittespredningen bredt i samfundet. Som jeg sagde før, har test har hele tiden været en vigtig del af håndteringen af COVID-19.

Den strategi, der har været for test – hvem der skulle testes hvornår – har løbende udviklet sig. Det har den, fordi den viden, der er om den her nye sygdom, løbende er blevet større og større, og fordi vi er blevet klogere på epidemiens udvikling i Danmark.

Sundhedsmyndighederne tilpasser også tilgangen løbende efter relevant viden om fx epidemiens forløb i udlandet og internationale anbefalinger fra WHO og ECDC.

Sundhedsstyrelsen har opdateret de generelle retningslinjer til sundhedsvæsnet for håndtering af COVID-19 17 gange siden første udgave fra 15. januar. Og i tråd med strategien om at teste flere, er kredsen af personer med adgang til test blevet udvidet ad flere omgange.

#### [Kapacitet]

I Danmark har vi ligesom resten af verden været bremset af den globale mangel på bl.a. testkit. Og der har været udfordringer med kapaciteten, så det ikke har været praktisk muligt at teste i så stort omfang, som vi gerne ville.

Der er jo det, der er blevet arbejdet så målrettet på at gøre noget ved netop for at øge antallet af test, og vores regioner har udvidet deres testkapacitet markant. Og et vigtigt skridt er, at vi med hjælp fra Novo Nordisk Fonden i tæt samarbejde hermed har åbnet det nye testspor – samfundssporet, Testcenter Danmark. Det har været et kæmpestort arbejde på rekordtid at bygge testkapaciteten op, og det har bragt os hertil, hvor vi er i dag – helt i top blandt verdens lande.

I tråd med det, vi viderefører i den samlede teststrategi, har der ved kapacitetsudfordringer været behov for at prioritere de grupper, for hvem test er mest afgørende, foran andre grupper. Og det vigtigste er i sådan en situation, at syge – både patienter med coronasymptomer eller andre behandlingskrævende, der indlægges på vores hospitaler – og personalet i frontlinjen i sundheds- og plejesektoren samt på socialområdet kan blive testet, fordi vi på den måde beskytter de svageste bedst mod smitte.

Og vi har som bekendt udvidet kapaciteten, så 20.000 nu kan testes hver dag. Vi har dermed sikret kapacitet til vores offensive strategi med test af nære kontakter, plejepersonale og så videre.

#### [Afslutning]

Så det har på intet tidspunkt været nogen hemmelighed, at det har været en kæmpe opgave at bygge kapacitet op på testområdet. Og at Sundhedsstyrelsens retningslinjer for test er blevet ændret flere gange i takt med, at vi har fået mere viden om sygdommen. Med ændringerne er der blevet skruet op for omfanget af test, helt i tråd med regeringens strategiske mål om at teste flere.

I en periode var der udfordringer med testkapaciteten, så det blev nødvendigt at prioritere, og det satte styrelsen de nødvendige rammer op for.



Så kan man spørge: kunne der være kommunikeret mere klart til befolkningen om de løbende ændringer i styrelsens retningslinjer? Måske. Og det er helt naturligt, at vi - når vi er på den anden side af denne krise - følger op på forløbet og lærer også af det her element – så vi er forberedt, hvis vi skal møde en lignende udfordring i fremtiden.

Nu er vi der, hvor 357.000 danskere er blevet testet. Og hvis man har milde symptomer - så bliver man testet! Hvis man bliver indlagt - så bliver man testet! Hvis man er på et plejehjem med mistanke om smitte – så bliver man testet!

Og fra denne uge opspor vi smittedes kontakter, så de kan blive testet, uanset om de har symptomer eller ej.

Vi har testet personale i frontlinjen i vores sundheds- og ældresektor, vi er rykket ud for at teste borgere på plejehjem og andre institutioner, og på den måde har vi fundet 10.000 smittede. På den måde har vi stoppet smittekæderne.

Så vores fokus er på at navigere Danmark så godt, trygt og sikkert som overhovedet muligt igennem pandemien. Lige nu taler tallene for sig selv – Danmark klarer sig godt. Det er selvfølgelig for tidligt at konkludere noget endeligt, men det er positivt, at vi sammenlignet med andre lande oplever et lavt smittetryk.

Jeg ser frem imod at drøfte teststrategien for efteråret med  
følgegruppen senere på året.

Tak for ordet.